

KITTILÄ [90] KENTÄNMAA

Kivikautinen asuinpaikka, pyyntikuopparyhmä,
tervahautoja ja rajamerkki

Petro Pesonen, Pirjo Hamari & Jari Hautio
tarkastus 1994

Kittilä [90] Kentänmaa

Kivikautinen asuinpaikka ja pyyntikuoppia, lk. 1
Tervahautoja ja rajamerkki

Peruskartta: 2731 12 KAUKONEN

Koord. lounaispää: x= 7481 59, y= 2536 66, z= n. 170;
koillispää: x= 7481 84, y= 2536 92, z= n. 169

Maanomistus: Kylä: Kaukonen, tilat: 80:12 Kentänniemi, om. Esko ja Eeva-Liisa Ailunka (Maatalousoppilaitos, asuinrak. IV, 99100 Kittilä); 81:0 Ojala, om. Aarne Hakala (99110 Kaukonen). Kylä: Alakylä, tilat: 16:15 Hakovirta, om. Arto ja Asta Hakonen (Parantolankatu 47, 05800 Hyvinkää), Raimo ja Tytti Virtanen (Urheilukuja 10, 08700 Virkkala), Ilkka Siitari (52700 Mäntyharju), Kari Kosonen (Uusitie 22, 50600 Mikkeli), Kari Meriluoto (Jääkärinkatu 29 B 25, 50100 Mikkeli), Tapio Ilmari Lempinen (Metsäkorventie 19 B, 08500 Lohja), Pertti Juhani Venäläinen (Karpaattientie 37, 01390 Vantaa); 162:12 Nurkkala, om. Aaro Kullervo Ylitalo (†) (99110 Kaukonen). Ks. liitteenä ote rekisterikartasta 2731 12 C.

Löydöt: **KM 28559:** 1-9 kvartsikaapimia 3 kpl, kvartsiesine, kvartsi-iskoksia 14 kpl, palanutta luuta 59 kpl

Tutk. Petro Pesonen, Pirjo Hamari & Jari Hautio, tarkastus 1994

Kentänmaa tarkastettiin 15.8.1994 Kittilän Vanhainkodin kaivausten aikaan inventointiretkellä. Vihje paikasta saatiin Aki Arposen kokoaman muinaisjäännösvihjeluettelon perusteella.

Paikka sijaitsee Kittilän Kaukosen kylästä n. 7 km etelälounaaseen, Ounasjoen länteen työntyvän leveän mutkan pohjoisrannalla, Ounasjokeen laskevan Kenttöojan suun länsirannalla, Kentänmaa -nimisellä kankaalla. Maasto paikalla on hiekkapohjaista, hieman kumpareista mäntykangasta. Kangas laskee jyrkästi sekä Ounasjokeen että Kenttöojaan. Kenttöojan suussa, aivan kohteen alapuolella, on ilmeinen tulva-allas, joka matalan veden aikaan on suomainen. Kohdetta halkoo Lainiojoen haaran suuntaan johtava metsäautotie.

Kohteessa on useita erilaisia muinaisjäännöstyyppisiä ja historiallisen ajan jäännöksiä: asuinpaikka, pyyntikuoppia, tervahautoja ja rajamerkki.

Asuinpaikkahavaintoja on kolmesta kohdasta Lainiojoen haaran suuntaan johtavan tien leikkauksista (ks. yleiskarttaluonnos). Löytökohta 1 sijaitsee tien ja siltä Ounasjokeen kaivetun (kuivatus?)ojan leikkauksissa, kohdasta ovat löydöt KM 28559: 1-5. Löytökohta 2 sijaitsee edellisestä n. 30 m koilliseen, löydöt

KM 28559: 6-7. Täällä havaittiin löytöjen lisäksi palaneita kiviä. Löytökohta 3 on edelleen edellisestä n. 40 m koilliseen ja sieltä ovat löydöt KM 28559: 8-9.

Pyyntikuoppia todettiin 7 kpl. Nämä olivat kahdessa ryhmässä, eteläinen (1-4) rannansuuntaisena rivistönä Kenttäojojan suun suoalueen länsirannalla ja pohjoinen (5-7) rannanvastaisena rivistönä suoalueen pohjoispuolella. Kuoppien numerointi vastaa yleiskarttaluonnoksen numerointia:

- pyyntikuoppa 1: soikea, 2 x 1 m, n. 20 cm syvä, hieman epäselvä
- pyyntikuoppa 2: soikea, 5 x 3 m, 40-60 cm syvä, rannansuuntainen
- pyyntikuoppa 3: soikea, 4,5 x 2,5 m, n. 50 cm syvä, 2-osainen, rannansuuntainen
- pyyntikuoppa 4: pyöreähkö, 4 x 4 m, 50 cm syvä
- pyyntikuoppa 5: pyöreä, vallit, joiden kanssa 4 x 4 m, keskuskuoppa 1,5 x 1,5 m, 50 cm syvä
- pyyntikuoppa 6: pyöreä, 3 x 3 m, 40 cm syvä
- pyyntikuoppa 7: soikea, 6 x 4 m, 40 cm syvä, 2-osainen.

Alueella todettiin kaksi tervahautaa, toinen eteläisemmän pyyntikuopparyhmän eteläpuolella, niemenkärjessä ja toinen pyyntikuopparyhmien välissä, suoalueen pohjoispuolella. Molemmat tervahaudat ovat samaa, nuorempaa tyyppiä, joissa tervasäiliö on ollut kuopan ulkopuolella. Ainakin eteläisemmässä juoksutusränni myös havaittiin, se johti rannan suuntaan. Tervahautojen koko oli n. 6 x 6 m, keskuskuoppa oli n. 1 m syvä.

Eteläisen tervahaudan ja pyyntikuoppa 4:n vieressä todettiin kivirakennelma, joka lienee jonkinlainen rajamerkki. Kyseisessä rakennelmassa oli pohjana tasainen kiviladelmä, johon oli yksi kivi asetettu keskelle pystyyn. Rakennelman koko oli n. 1 x 1 m. Aivan vastaava ladelmä havaittiin myös kohteen Kittilä Pallasjärvi SW läheisyydessä (ks. Pirjo Hamarin tarkastuskertomus 1994).

Liitteet: ote peruskartasta 2731 12 KAUKONEN, 1:20000
yleiskarttaluonnos, 1:1000
ote rekisterikartasta 2731 12 C, 1:10000

Helsingissä 22.3.1995



Petro Pesonen, HuK

Ote peruskartasta 2731 12 KAUKONEN. Kohde KITTILÄ [90] Kentänmaa merkitty punaisella värillä.



nnasta N 60-järjestelmän mukaan
 aan vastaava N 43-järjestelmän korkeus
 4 0 7

Kartoitus 1:10 000 v. 1975 K. Peltomäki (AB), K. Tapanainen (B-D)

1:20 000

Täydennyskartoitus 1:10 000 v. 1989. Osa muu-
 toksista on painettu violetilla.
 Ajantasainen rekisterikartta on saatavana lään-
 nin maanmittauskonttorissa.



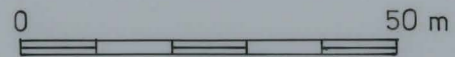
- | | | | |
|--|--|--|----------------|
| | asuin-, liike-, tehdas- ja yleisiä rakennuksia | | yksiraiteinen |
| | talous- ja varastorakennuksia | | kaksiraiteinen |





KITILÄ 90 KENTÄNMAA

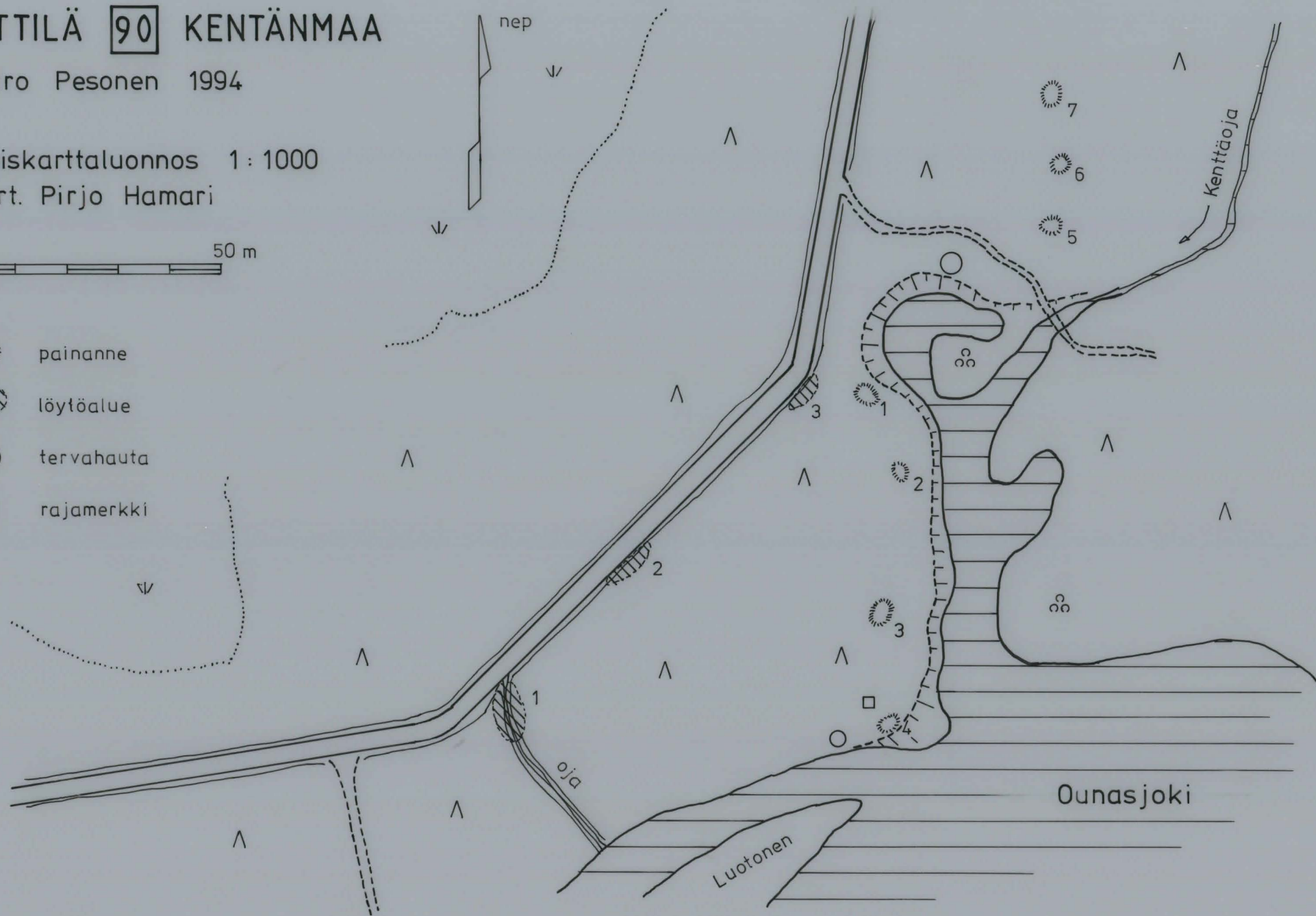
Petro Pesonen 1994

Yleiskarttaluonnos 1:1000

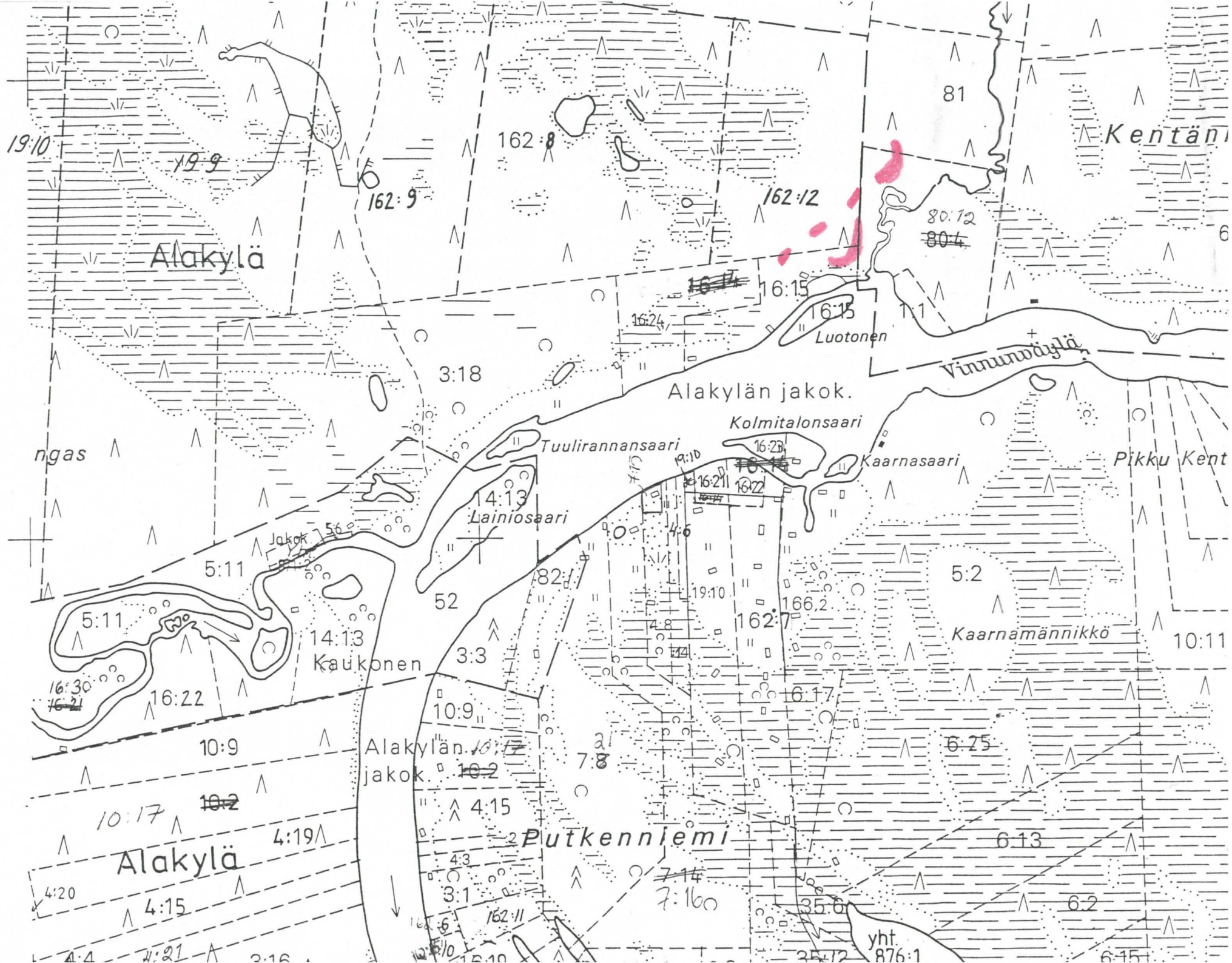
Piirt. Pirjo Hamari



-  painanne
-  löytöalue
-  tervahauta
-  rajamerkki



Ote rekisterikartasta 2731 12 C. Kohde KITTILÄ (90) Kentänmaa merkitty punaisella värillä.



[90]
KITTILÄ Kentänmaa (KM28559) / P. Pesonen 1994

Luuanalyysi 4.9.1995 Pirkko Ukkonen

28559:

5	1	mandibula sin. ant. fr.	Castor fiber
	1	praemaxillare fr.	Esox lucius
9	1	dens, subst. adam. fr.	Mammalia cf. Ruminantia